

parc natural
de la serra
de mariola

GENERALITAT
VALENCIANA

CALENDARI DEL PARC NATURAL
DE LA SERRA DE MARIOLA

2021

GEN
'21

TEIX (*Taxus baccata*)

El teix ha sigut considerat un arbre màgic o sagrat per molts pobles, en part per la seva longevitat. Alguns dels exemplars que tenim a la serra de Mariola són mil·lenaris, i els podem observar a la Teixerada d'Agres.

És una espècie tòxica, excepte la part carnosa que envolta la llavor (anomenada aril), que encara podrem observar en aquesta època de l'any en els exemplars femenins.

GENÈR

**FESTES
LOCALS**

parc natural
de la serra
de mariola

Banyeres de Mariola

Alcoi

Cocentaina

Bocairent

Muro d'Alcoi

Agres

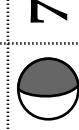
Alfafara

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
4			1	2	3	
5		6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

3

1

6

5

4

11

18

25

26

27

28

29

30

31

«Els colors també són de l'hivern, com les flors groques de l'argelaga»

«Alçar la mirada i observar el vol nupcial dels voltors»

FEB

'21

CARO, GAMARÚS (*Strix aluco*)

És un bell rapinyaire nocturn de formes arredonides i enormes ulls negres, abundant a la serra de Mariola, encara que difícil de veure.

El seu característic cant, semblant a un planyívol "houuuu, ho, ho, ho, houuuu", ens revelarà la seua presència.

Sol nidificar a l'interior dels buits dels arbres, des d'on ens observarà camuflat gràcies al seu plomatge mimètic.

FEBRER

**FESTES
LOCALES**

parc natural
de la serra
de mariola

Banyeres de Mariola

Alcoi

Cocentaina

Bocairent

Muro d'Alcoi

Agres

Alfafara

DILLUNS

DIMECRES

DIJOUS

DIVENDRES

DISSABTE

DIUMENGE

1   2   3   4   5   6   7

«No és d'estraryar que la neu cobrisca de blanc els paisatges que ens envolten»

8   9   10   11   12   13   14

15   16   17   18   19   20   21

«La floració de l'ametller, un dels paisatges més fotogènics»

22   23   24   25   26   27   28

MAR '21

ORONETA

(*Hirundo rustica*)

«Tornaran les fosques oronetes»

Béquer.

Cada any, al final de l'hivern, comencen a arribar les oronetes a la serra de Mariola, després de passar l'hivern en el golf de Guinea.

Construeixen els nius amb fang, saliva i palla en zones altes de porxis o teulades, i per a alimentar a les seues cries caçaran milers de mosquits, així que no oblideu que tindre-les a prop és una gran sort en tots els sentits.

A la fi d'estiu hem d'acomiadarnos d'aquest bell ocell, que passarà els següents mesos en zones més càlides. Però, no us preocupeu: s'han après bé el camí i l'any vinent tornaran al mateix niu.

MARÇ

**FESTES
LOCALS**

parc natural
de la serra
de mariola

Banyeres de Mariola

Muro d'Alcoi	Alcoi
Agres	Cocentaina
Alfafara	Bocairent
Banyeres de Mariola	

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					31

«Els insectes començaran a revolar al nostre voltant...

...també formen part important i necessària del nostre entorn»

LES ORQUÍDIES: el cas de l'*Orchis purpurea*

ABR
'21

Aquesta espectacular orquídia floreix de mitjan abril a mitjan maig en la serra de Mariola, on es troben les úniques poblacions de tot el territori valencià.

Els primers exemplars es van trobar en els anys 90, quan es va observar una població que amb uns 30 exemplars. A hores d'ara es pot gaudir de poblacions amb un bon nombre d'individus.

L'espècie es troba inclosa en el Catàleg Valencià d'Espècies de Flora Amançades. Cal tornar a incidir en la tan reduïda distribució de l'espècie.

ABRIL

parc natural
de la serra
de mariola

FESTES LOCALS

Banyeres de Mariola

Muro d'Alcoi	Alcoi
Agres	Cocentaina
Alfafara	Bocairent

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
			1	2	3	4
			5	6	7	8
			9	10	11	
			12	13	14	15
			16	17	18	
			19	20	21	22
			23	24	25	
			26	27	28	29
			30			

«Els petits rèptils saludaran de bon matí buscant asolellars»

«El cant dels fringíl·lids ens acompanyarà per tot arreu»

«La vida desperta en forma de flor; estepes, timons, romers... cobriran amples catifes de colors»

MAI
'21

SERP VERDA (*Malpolon monspessulanus*)

A partir d'abril la serp verda finalitza el seu període d'hibernació, per la qual cosa serà més fàcil trobar-la prenent banys de sol.

Malgrat la mala fama d'aquests animals, no són gens perillosos per a l'ésser humà. Per contra, és una espècie beneficiosa per a l'agricultura, ja que pot ajudar a controlar diversos tipus de plagues.

És la serp més gran de la Península Ibèrica, podent superar els 2 metres de longitud, i té un color verd olivaci, normalment uniforme.

MAG

**FESTES
LOCALS**

parc natural
de la serra
de Mariola

Banyeres de Mariola

Cocentaina

Agres

Muro d'Alcoi

Alcoi

Alfafara

DILLUNS

DIMECRES

DIJOUS

DISSABTE

DIUMENGE

2

1

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

«Les abelles estan en plena tasca de pol·linització. A la feina!»

«Aus com el pinsà o el gafarró preparen el niu per a pondre els ous»

JUN
'21

GRIPAU CORREDOR (*Epidalea calamita*)

El gripau corredor rep el seu nom per la seu peculiar manera de desplaçar-se, a causa de les seues curtes potes. També es pot distingir d'altres gripaus per tindre una línia groguenca longitudinal a l'esquena.

La seu posta d'ous ens ajuda a reconèixer l'espècie fins i tot sense veure a l'animal, ja que forma cordons molt estrets (d'uns 5 mm) i llargs, amb els ous de color negre disposats en 1-2 files.

JUNY

FESTES LOCALS

parc natural
de la serra
de Mariola

Banyeres de Mariola

Muro d'Alcoi	Alcoi
Cocentaina	Agres
Bocairent	Alfafara

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
1	2		3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

«Els menuts cullerots negres dels gripaus corredors ens podran sorprendre a un petit bassó»

«Els camps es tornen d'un color groc amb la floració de la camamirla»

«Els esbarzers comencen a formar el seu fruit»

SÀLVIA DE MARIOLA

(*Salvia blancoana* subsp.
mariolensis)

JUL
'21

La sàlvia de Mariola és una planta endèmica de les muntanyes del nord d'Alacant i sud de València, les millors poblacions les trobarem a l'Alcoià i el Comtat, a partir d'uns 900 metres d'altitud.

Té moltes propietats medicinals, és purgant, per atenuar el malestar de la panxa, regular la menstruació, etc.

A més, s'utilitza en infusió per a millorar la digestió, i és l'ingredient principal de la tradicional "Salvieta"

JULIOL

**FESTES
LOCALS**

parc natural
de la serra
de mariola

Banyeres de Mariola

Alcoi	Muro d'Alcoi
Cocentaina	Agres
Bocairent	Alfafara
Banyeres de Mariola	

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
			1	2	3	4
					«Amb el bon temps, les llibèl·lules ixen del capoll»	
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	
						«Els camps de sembra es queden nus amb la sega del cereal»

AGO
'21

GRILL DE MATOLL (*Steropleurus perezii*)

Entre els mesos d'agost i octubre és comú sentir sons curts i metà lics que semblen multiplicar-se pertot arreu. Si ens fixem bé descobrirem que estem envoltats per grills de matoll.

Els adults apareixen a la fi d'estiu, i els muscles produeixen aquest so per aatraure les femelles. Després de la còpula, aquestes pondran ous a través de l'oviscapte: l'apèndix corbat que tenen al final del cos.

AGOST

**FESTES
LOCALS**

parc natural
de la serra
de Mariola

Banyeres de Mariola

Cocentaina

Bocairent

Alcoi

Agres

Muro d'Alcoi

Alfafara

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
					1	
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

«El cant insistent de les xitxarras ens persegirà amb la calor més intensa»

«Satisfacció per veure els ametlers ben carregats als nostres bancals»

CIRERER DE PASTOR (*Crataegus monogyna*)

SET
'21

La tardor és el temps dels fruits dels arbustos caducifolis, com els del cirerer de pastor: petites pomes roges, i diuen que amb molta vitamina C.

També veuràs molts "tapaculs", el fruit del roser. Ves en compte!, i no agafes allò que no coneixes.

Cireretes de pastor, tapaculs, aranyons i d'altres seran els queviures de molts ocells frugívors que pululen per boscos, rius, barrancs o marges de cultius.

SETEMBRE

FESTES
LOCALS

parc natural
de la serra
de mariola

Banyeres de Mariola

	Alcoi
	Cocentaina
	Bocairent
	Alfafara

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
				3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

«Alguns ocells preparen la migració a zones més càlides»

«Hauran vingut les pluges esperades?»

«L'estiuet de Sant Miquel ens regalarà les últimes calors?»

VOLTOR COMÚ (*Gyps fulvus*)

El voltor va desaparéixer del nostre territori fa més d'un segle. Gràcies al projecte Canyet, engegat l'any 2000, la serra de Mariola compta actualment amb una bona colònia de voltors ben consolidada.

El vol del voltor comú és sempre impressionant i inconfusible, amb els més de 2,5 metres d'envergadura i la seu peculiar silueta d'ales llargues i amples, acabades en «dits».

OCT
'21

OCTUBRE

FESTES	Banyeres de Mariola
LOCALS	
	parc natural de la serra de mariola
Alcoi	
Cocentaina	
Bocairent	
Muro d'Alcoi	
Agres	
Alfafara	

NOV
'21

FLEIX DE FLOR (*Fraxinus ornus*)

Curiosament el fleix de flor es distribueix principalment al Mediterrani central i oriental, en canvi a la Península Ibèrica només es troba a les muntanyes valencianes especialment de les comarques del nord d'Alacant.

Té les fulles compostes, les flors blanques i els fruits amb una expansió en forma d'ala, anomenats sàmara.

És un arbre caducifoli, a la tardor les fulles poden adquirir colors molt sorprenents, amb tons groguencs i vermellosos tan característics, que trobarem principalment per zones d'ombria, riberes o barrancs.

NOVEMBRE

parc natural
de la serra
de Mariola

**FESTES
LOCALS**

Banyeres de Mariola

Muro d'Alcoi	Alcoi
Agres	Cocentaina
Alfafara	Bocairent
Banyeres de Mariola	

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29						30

«El porc senglar està en el seu màxim període de zel»

«Hi ha qui ja ha rà recollit les olives dels seus bancals»

BRUC, CEPELLÓ PETORERA (*Erica multiflora*)

DES
'21

Molt característica pel color rosat de les seues flors, a diferència de la majoria, té la seu floració durant els mesos de tardor i hivern.

La podrem trobar entre molts matolls i pinedes, entre romers o argelagues.

"El cepell representa el color tardorral muntanyenc per excel·lència, la flor dels darrers esplendors de l'any abans d'endinsar-se en les gelors i rigors hivernals!"

Joan Pellicer

DESEMBRE

FESTES
LOCALS

parc natural
de la serra
de mariola

Banyeres de Mariola

Alcoi
Cocentaina
Bocairent

Muro d'Alcoi
Agres
Alfafara

DILLUNS

DIMARTS

DIJOUS

DIMECRES

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

«Els olivars abandonats faran gràcia als trets en cerca de menjar»

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

«A les nits més quietes, si parem atenció, potser sentim el cant del gran duc al seu amagatall»

I TU, QUÈ MÉS OBSERVES?

“Aquest mes ja podem menjar...”

“És l'estació de...”

“S'observa el vol de...”

“Ara es fa de nit més...”

“Els dies són més... i el cel està molt...”

“Hem trobat postes de...”

“Ara els camps comencen a...”

GEN
‘21

FEB
‘21

MAR
‘21

ABR
‘21

MAI
‘21

JUN
‘21

JUL
‘21

AGO
‘21

SET
‘21

OCT
‘21

NOV
‘21

DES
‘21